

- א) שנראה שהפיס הראשון היה בלשכת הגזית כמו שאר הפייסות ע' הר המוריה. וע"ע בפירוש הראב"ד להלן).
- ב. להלכה, הפייס נערך כשהם מלובשים בגדי קדש, שמא ימהר הזוכה לתרום וישכח ללבוש בגדי כהונה – כדעת רב ששת (ביומא פ"ב). כן כתב בלקוטי הלכות.
- ובספר גבורת ארי (יומא פ"ב) כתב שהפיס הראשון לא היה צריך להעשות בבגדי כהונה מפני שהיה מרוחק מן המזבח ואין חשש שאגב חביבותו ימהר לתרום בבגדי חול. וכ"כ בשו"ת דובב מישרים (ח"ב יז) מטעמים אחרים. ובספר 'חונן דעה' ביומא שם העיר על כך מדברי הרא"ש כאן.
- מי שזכה זכה בו.

דף כז

- ג. א. היכן היו הלויים שומרים?
 ב. כמה שערים היו לעזרה?
 ג. היכן הניחו הכהנים את בגדי הכהונה בשנתם, ומדוע?
- א. הלויים היו שומרים ב-21 מקומות: חמשה על חמשת שערי הר הבית וארבעה על ארבע פנותיו – מבפנים. חמשה על חמשת שערי העזרה וארבעה על ארבע פנותיו – מבחוץ, לפי שהשומר יושב כשמתעייף והלא אין ישיבה בעזרה. ועוד שלשה – בלשכת הקרבן, בלשכת הפרוכת, ואחורי בית הכפורת. (למזרח הלויים ששה, לצפונה ליום ארבעה, לנגבה ליום ארבעה, ולאספים שנים, שנים. לפרבר למערב ארבעה למסלה, שנים לפרבר).
- א. מדין תורה די בשמירת לוי אחד, כפי שלמדו ממש, ודוד הוא שתיקן שמירת הלויים בכל אותם המקומות (משנה למלך בית הבחירה ח). ויש מי שכתב שנראה הכל מהתורה, וכך נמסר בקבלה (עפ"י מנחת חינוך שפח, ג).
- ב. חלל השערים נתקדש בקדושת עזרה מלבד שער ניקנור, הלכך לא היו יכולים לישב בשער ממש אלא מחוצה לו (עפ"י מג"ח ססב, א).
- לפי דעה אחת, עם השומר שבפרבר (- כלפי בר), ישב אדם נוסף לצוותא.
- כן מבואר מפירוש הרא"ש והמפרש. ואולם הרמב"ם (בית הבחירה ח, ד) כתב שהיו שומרים כ"ד עדה, עדה בכל מקום [יש מי שפרש 'עדה' – עשרה. ש"ג הי"ז, מובא בתפארת ישראל]. וכנראה מפרש הרמב"ם פירוש אחר בתירוץ הגמרא).
- לדברי רבא, לפי דעת התנאים שלעזרה היו שמונה שערים, נראה שהיו 24 מקומות בהם הלויים היו שומרים (עפ"י המפרש בד"ה ר' נתן). כאמור לעיל, נחלקו הראשונים האם הלויים היו שומרים גם באותם מקומות ששמרו הכהנים, למטה מהם, אם לאו.
- ב. לפי דעת תנא אחד במסכת מדות, היו חמשה שערים בעזרה; שלשה בצפון שלשה בדרום ואחד במזרח. לדברי רבא ישנה מחלוקת תנאים בדבר; לתנא דבריייתא היו לעזרה שמונה שערים, ולמשנה אחרת במסכת מדות – חמשה שערים.
- ג. לא היו ישנים בבגדי קדש, וגם לא הניחום מתחתם ממש – אם משום איסור הנאה מבגדי כהונה שלא בשעת עבודה, אם משום גנאי [אבל משום הנאה מן הבגדים שלא בשעת עבודה, יתכן שאין איסור], אם

משום איסור כלאים באבנט [לדעת הסובר אבנט כהן הדיוט זהו אבנטו של כהן גדול. אך אפשר שאע"פ שהיה של כלאים, אין איסור להציעו תחתיו מפני שבגדי כהונה קשים הם ואין חשש חימום מן הבגד. כן הסיק רב אשי]. אלא הניחו כנגד ראשיהם, ואין חוששים שמא יתגלגלו עליהם בשנתם.

א. הרמב"ם כתב שהיו מניחים הבגדים כנגד ראשיהם. ומשמע שמתחת ראשיהם אסור, ועל כרחק לומר שטעמו משום איסור כלאים, שהרי פסק להלכה שבגדי כהונה מותר ליהנות מהם במקדש. ונראה א"כ שסובר הרמב"ם על פי סתימת הסוגיות שבגדי כהונה לא היו קשים ולפיכך אסור להציעם תחת מראשותם (עפ"י זבח תודה).

דעת הראב"ד שבגדי כהונה אין בהם משום איסור כלאים במקדש אפילו שלא בשעת עבודה, ואולם בלילה שאין ראוי לעבודה – אסור (עפ"י כס"מ וו"ת).

ב. משמע מדברי המפרש (בע"ב ד"ה שריא) שהפחה בבגדי כהונה אסורה.

דיני כלאים בבגדים קשים ובהצעה – ביומא סט.

ד. אלו הנהגות דרך ארץ מוזכרות בסוגיא?

בית הכסא של כבוד; כשהוא נעול בידוע שיש שם אדם, והבא חוזר לאחוריו ואינו נכנס. ושאינו של כבוד – נוחרים הם זה לזה, לסימן אם יש שם אדם. ואולם דעת רב ספרא היתה הואיל ויש סכנה בעמוד / בסילון החוזר, לכן אין להמנע מלבוא לשם אעפ"י שיש שם אדם;

הוראת רב ורב הונא לבניהם: הרגילו עצמכם לצאת להיפנות בשחשכה או לפנות אור היום, כדי שלא תצטרכו להרחיק מדי שאז מצויים אנשים שם, והרי תשהו נקביכם בכך ותסתכנו; שב וגלה (עצמך), כסה וקום;

שטוף כוסך לפני שתייתך (שמא קודמך לא שטפו), ושטפו לאחר שתייתך (במקום הנחת הפה, לשטוף את רוק פיו. המפרש, ר"ג והרא"ש). וכשאתה שותה מים (שאינן בהם משום בזיון אוכלים. המפרש), שפוך מהם (כנגד מקום שהיה שם פיך. ר"ג) ואח"כ תן לתלמידך. אמר רב אשי: הלכך תלמיד השופך בפני רבו – אין בכך חוצפה.

כל דבר אל תפלוט בפני רבך, מלבד דלעת חיה (כגרסת הב"ח), שהיא מזיקה לגוף כפתילה של אבר. [הרק בפני חברו ונמאס – נתבע על כך. ע' חגיגה ה.].

עוד על הנהגות בית הכסא, עניני צניעות ובריאות – בברכות סב.

דף כח

ה. א. האם היה פיקוח על משמרות שומרי המקדש?

ב. האם היו אכסדראות במקדש?

ג. אלו דברי שבה על תוכחה ואמונה – יתרה מוזכרים בסוגיא?

א. איש הר הבית היה מחזר על כל משמר ומשמר, ואבוקות דולקות לפניו, וכל משמר ומשמר שאינו עומד ואומר לו: איש הר הבית, שלום עליך – ניכר שהוא ישן. חובטו במקלו, ורשות היתה לו לשרוף כסותו, ואז נודע הדבר לשאר שומרים, שאומרים מה קול בעזרה – קול בן לוי לוקה ובגדיו נשרפים שישן לו על משמרתו.